

OptiWaMag
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Optimization of waste management in urban spaces and households

Helene Rask,
helene.rask@lansstyrelsen.se

Presentationens syfte

Översiktligt presentera projektet och dess delar

Projektets ram

Interreg Europe

OptiWaMag 3 ½ år – till jan 2023

**6 partners: Italien, Grekland, Portugal,
Sverige, Lettland och Ungern**

Interreg Europe

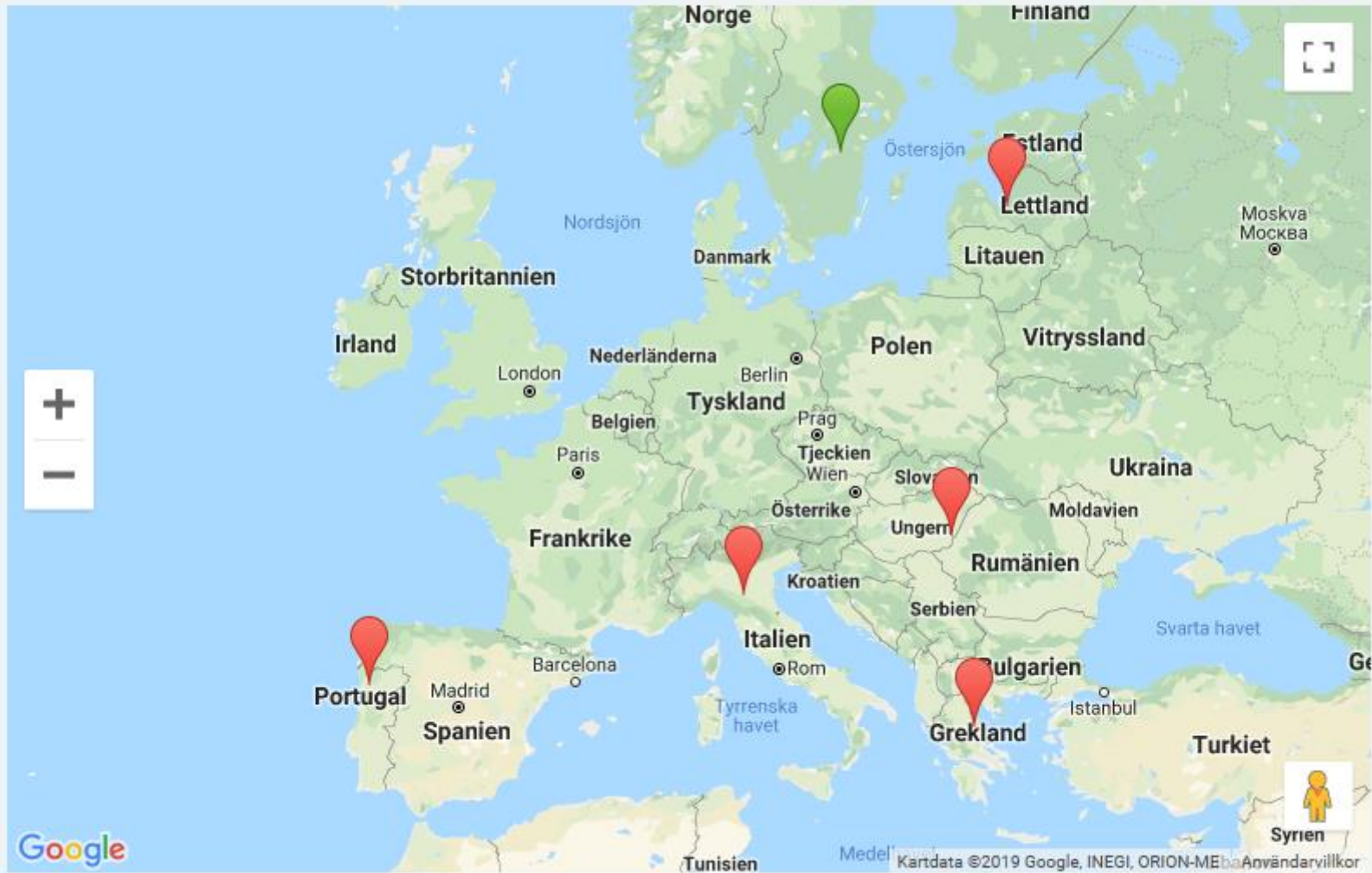
- Gränsöverskridande samarbete i hela Europa
- Policyutveckling/policyförändring
- Utbyte av erfarenheter och best practice
- Lärdomar från projektet ska leda till en policyförändring
- En handlingsplan tas fram i fas 1 som ska implementeras i fas 2 (sista året av projektet)
- Regionala stakeholders en del av processen

- About us | Interreg Europe

Europa har stora utmaningar gällande avfallshantering

- Själva infrastrukturen för avfallshantering i stadsmiljöer och hushåll.
- Brist på socialt engagemang kring källsortering vid källan.
- Låg återvinningsgrad bland slutliga användaren/invånare.
- Högt invånarantal och ökning av avfall.
- Ökad ekonomi och tillväxt inom turistsektorn, leder till att avfallet ökar.

Partnership

Lead Partner Partner

A.4 Overview of project partners

N°	Organisation	Country
1-PP	Development Organization	 HU
2-PP	Municipality of Lousada	 PT
3-LP	County Administrative Board of Östergötland	 SE
4-PP	Riga Technical University	 LV
5-PP	Municipality of Casalgrande	 IT
6-PP	Region of Thessaly	 EL

Våra projektpartners policyinstrument

B.2 Policies addressed and territorial context

Number	Name	Structural funds link	Letter of support required	Responsible Body Name	Country
1	Territorial and Settlement Development Operational Programme (TOP, ERDF/ESF) (TOP-2.1)	Yes	Yes	Managing Authority for Regional Development Programmes, Deputy State-Secretariat of Economic Development Programmes, Ministry of Finance	 HU
2	NORTE 2020 (2014-2020 North Portugal Regional Operational Programme) - Investment Priority: 6e - Ado...	Yes	Yes	Norte Portugal Regional Coordination and Development Commission	 PT
3	Operational Programme „Growth and Employment” 2014-2020	Yes	Yes	Ministry of Environmental Protection and Regional Development of the Republic of Latvia	 LV
4	Regional Plan of Waste Management	No	Yes	Emilia-Romagna Region	 IT
5	ERDF Regional Operational Programme of Thessaly 2014-2020	Yes	No	Region of Thessaly	 EL
6	Regional Waste Plan	No	No	County Administrative Board of Östergötland	 SE

Syfte och mål med projektet som helhet

Syfte:

Att förbättra
Avfallshanteringen
i stadsmiljö och från
hushåll

Mål:

Att ta fram ett verktyg
som underlättar
framtagandet och
implementeringen av
länets/regionens policy
instrument

Mål för Länsstyrelsen Östergötland: policy instrument; regional avfallsstrategi

Koppling till den Nationella Avfallsplanen

Projektet- Stakeholders viktiga

Kunskapsutbyte, experter, goda exempel

**Hur den ska vara utformad och dess innehåll är
resultatet av projektet.**

Den nationella avfallsplanen och avfallsförebyggande program 2018-2023

Det långsiktiga målet är en cirkulär ekonomi där avfall i princip inte uppstår och resurser behålls i samhällets kretslopp eller på ett hållbart sätt återförs till naturens eget kretslopp. Produkterna bör utformas så att de är hållbara, reparerbara och möjliga att återanvända och slutligen materialåtervinnas.

För att nå en cirkulär ekonomi krävs ny teknik, nya innovativa produkter och tjänster, hållbara och resurseffektiva affärsmodeller och ett förändrat konsumentbeteende.

Stakeholders viktiga i projektet

Våra stakeholders: representanter från kommuner i länet samt Tekniska Verken och Universitetet

Deltar vid möten minst 1 ggr/ halvår, svara på enkäter, svara på remisser/utkast, eventuellt någon resa, workshops.

Projektet i stora drag

Hur har det gått?

Kick-off möte i september 2019,
Landshövdingen öppnade

Platsbesök på Gärstad avfallsanläggning
Anders Karlsson från Nodra gästföreläsare

Följer projektplanen i stort

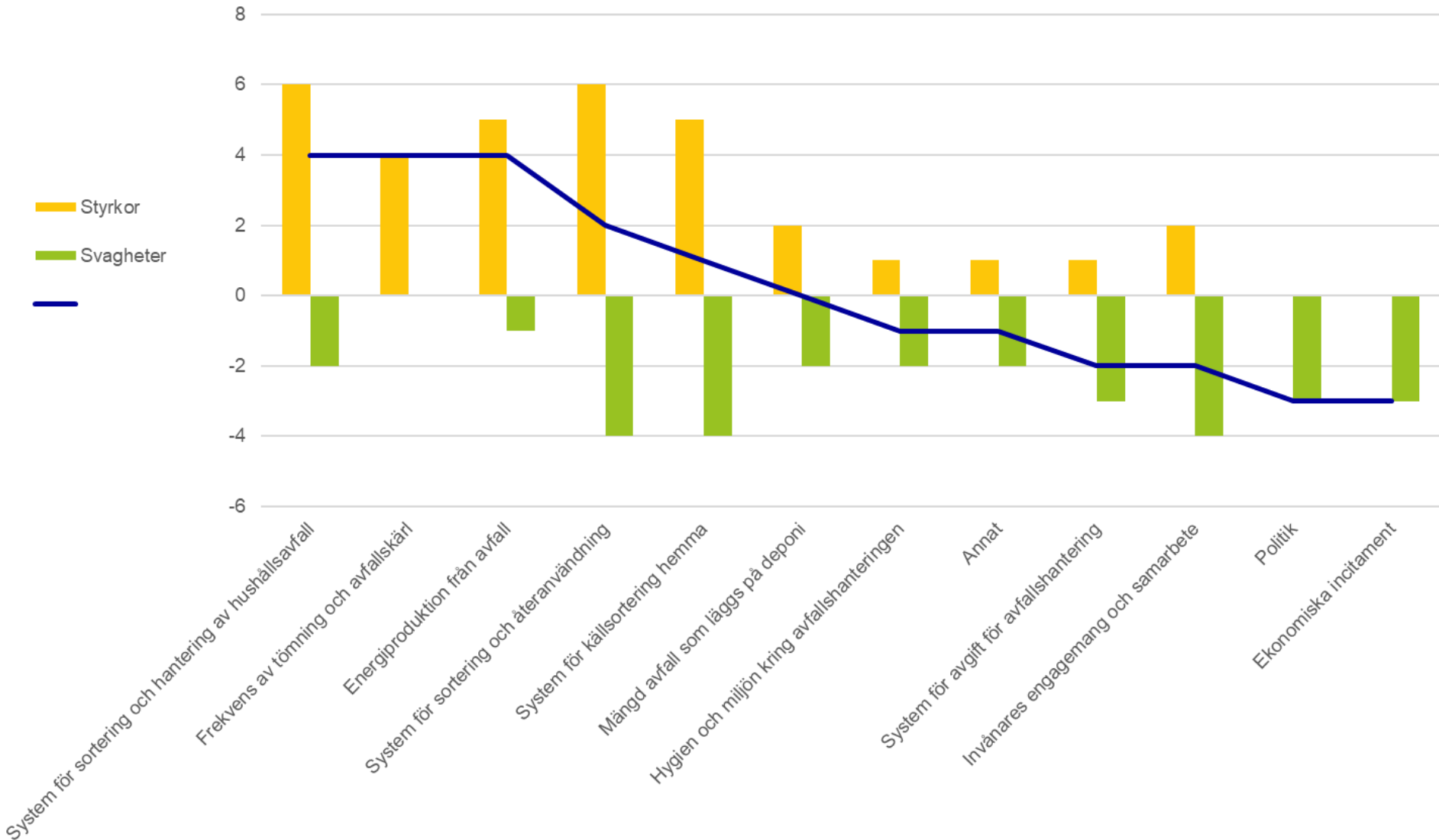
Self-assessment tool

Självskattningsverktyg för att ringa in styrkor och svagheter i länet gällande avfallsområdet

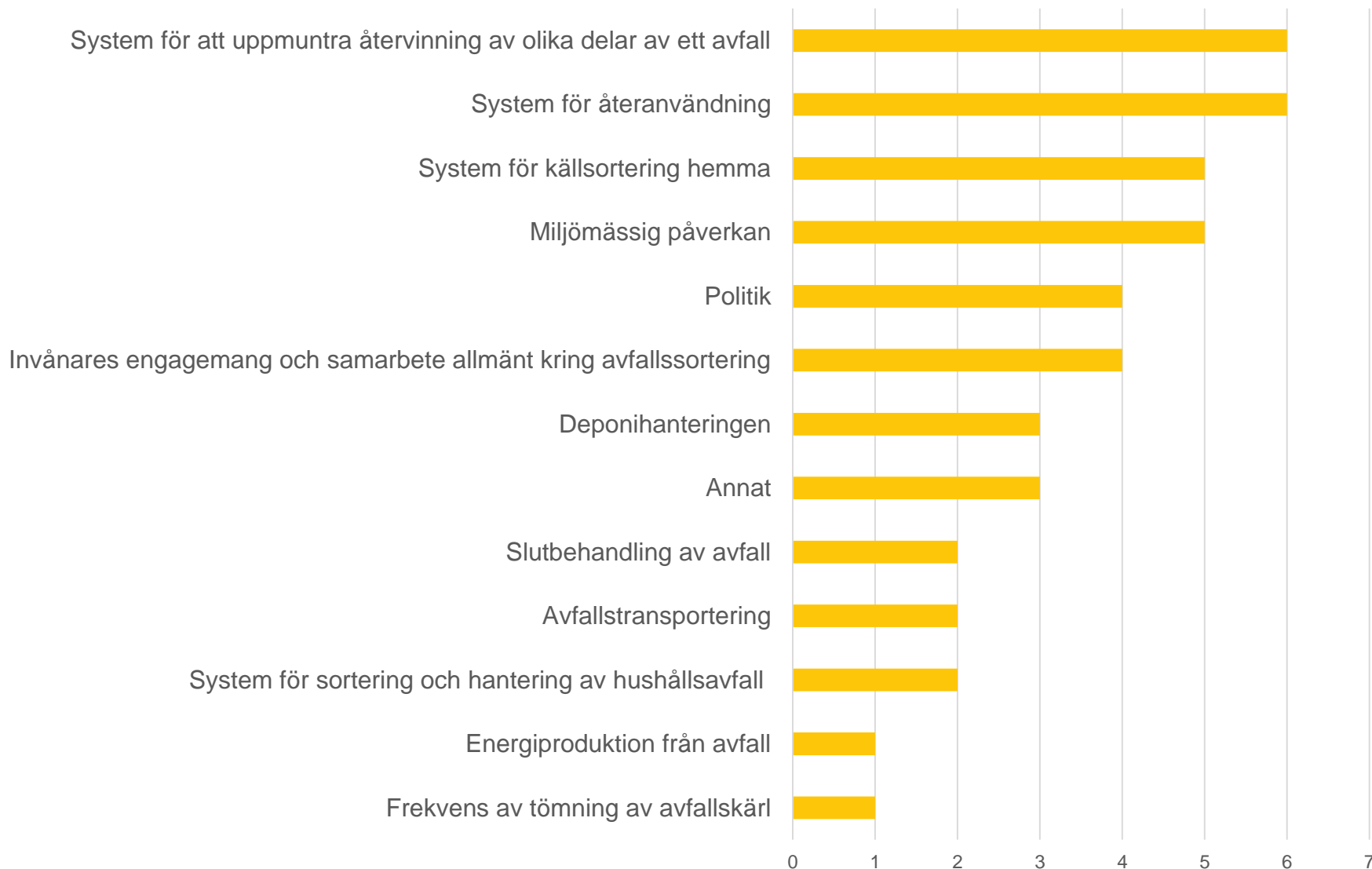

Styrkor & svagheter

Delar som är viktigast att förbättra

Några slutsatser

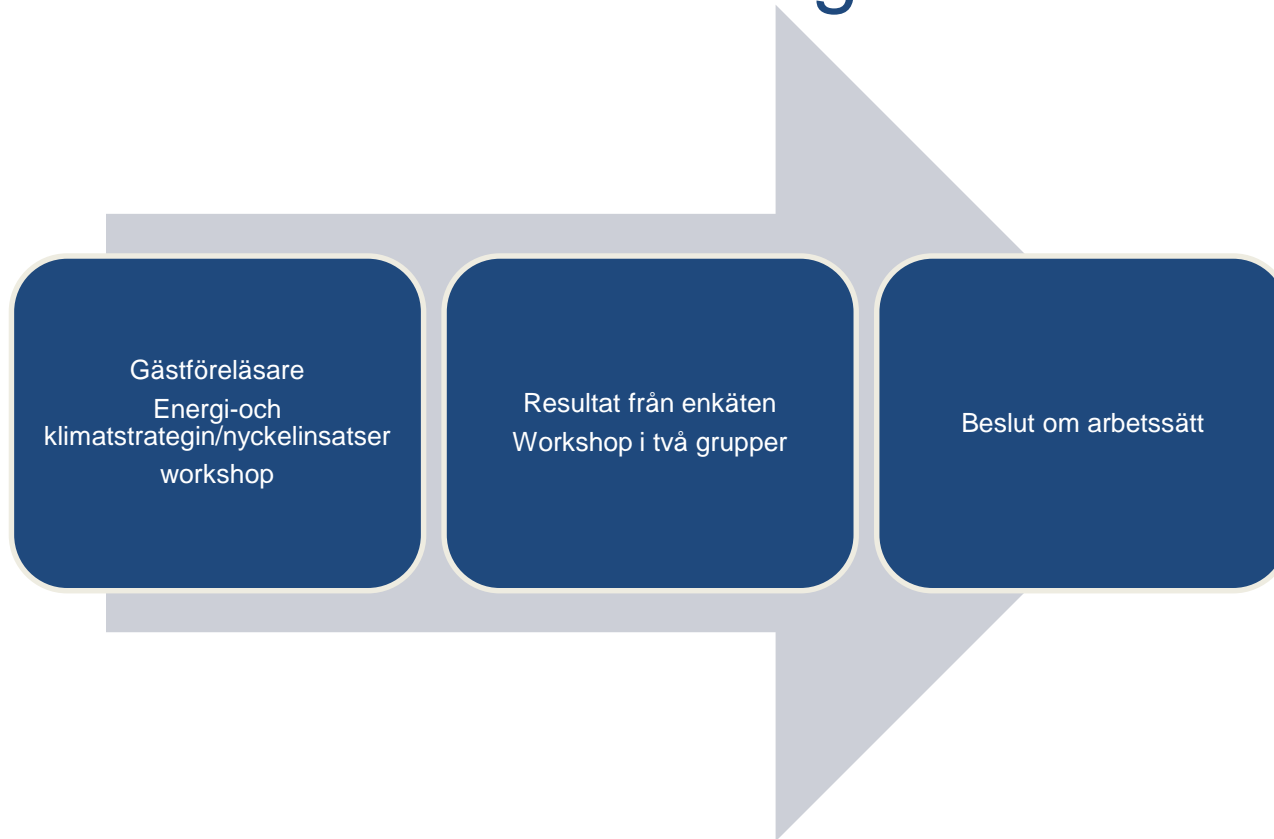
- Dagens system är i grunden uppbyggt ur ett renhållningsperspektiv. Det är enkelt att för kunden att göra sig av med sitt avfall men saknas tillräckliga incitament att förebygga och förbereda för återanvändning eller materialåtervinning.
- Det finns utvecklingspotential för att förbättra det avfallsförebyggande arbetet. Att inte kunna använda taxemedel har hittills varit en bromskloss.
- Avfallsfrågan är fortsatt en sektorsfråga och skulle behöva få ett större utrymme inom fler delar av samhället. Upphandling, fysisk planering och avfallsproducerande delar av kommunen samt politiska ledningens ambitionsnivå är inte tillräckligt hög.

Önskemål- regionalt policydokument enligt enkät

- Samverkan mellan kommuner, samsyn, gemensamma mål.
- Uppströms arbete- förhindra att avfall uppstår, klättra i avfallstrappan
- Information för förståelse och påverkan, andra enheter, politiker, invånare osv.

Workshop med stakeholders

Koppling till Regionala Energi- och klimatstrategin

Workshop med stakeholders

”Se avfall som resurs. Kalkylera på längre sikt och ha med i beräkningarna att det kostar att bli av med avfall.”

”Regionalt samarbete på olika sätt som tex att Länsstyrelsen initierar informationsinsatser som planerats gemensamt.”

”Avfallscoacher eller liknande.”

”Avfallsfrågan bör hanteras i ett tidigare skede i detaljplanearbetet”.

Tät dialog mellan olika enheter i organisationen och återkommande möten.

För att det ska bli användbart är det viktigt att kommunerna medverkar; Länsstyrelsen i första hand tar fram materialet men att de kan vara med och tycka till.

”Involvera politiker i avfallsfrågan!”

Självskattningsrapport

Regionalt

- Förebyggande av avfall är viktigt och samtidigt en utmaning att jobba vidare med
- Tvärsektoriellt arbete inom kommunen
- Samverkan mellan kommuner
- Politiker viktiga

Projektpartners

- Förebyggande viktigt
- Kunskap och politiker viktigt
- Utbildningsinsatser
- Mindre mängd avfall till deponi
- Jobba mer med bland annat; källsortering, biologiskt avfall och bygg- och rivningsavfall
- Mer samarbete mellan olika sektorer

Regional Avfallsstrategi

Koppling till den Nationella Avfallsplanen och den Regionala Energi- och klimatstrategin

Länsstyrelsen är sammankallande enligt t.ex. "MÖTA modellen". Stakeholders bidrar med kunskap, Ist samordnar för framtagande av gemensamt underlag (vägledningar, checklistor) och slutprodukt.

- Cirkulär ekonomi
- Förebyggande av avfall
- Samverkan

På gång

Kopplingar till den Regionala Energi- och klimatstrategin

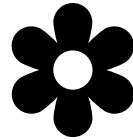
- Utifrån handlingsplanen för cirkulär ekonomi och hållbar konsumtion (11 åtgärdsområden)

Januari 2021: Stakeholdermöte där då även representant från Enheten för Plan och Kultur medverkar

Januari 2021: Internationellt projekt partnermöte (Skype) där Italien står som värd.

Frågor?

Tack!

Länsstyrelsens uppdrag

Länsstyrelsen uppdrag regleras dels genom förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och mer detaljerat genom bl.a. genom sektorslagar och föreskrifter som t.ex. miljöbalken och NFS 2020:6 föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall.

När det gäller avfallsfrågorna ingår det dels i Länsstyrelsens uppdrag att:

- samordna det regionala arbetet med miljömålen (inkl. avfallsdelen)
- följa upp miljöarbetet i länet,
- ta till vara och samordna de statliga intressena,
- vägleda om nationella mål, planer och strategier,
- underlätta samarbete mellan kommunerna,
- genomföra tillsyn på avfallsanläggningar som omfattas av tillståndsplikt enligt 9 kap. miljöbalken,
- ge tillsynsvägledningen i länet.

Länsstyrelsens uppdrag forts...

Exempel på hur vi genomför vårt uppdrag

- Deltar i samråd vid miljöbedömning och upprättande av bl.a. översikts & detaljplaner m.m., tillstånd miljöbalken, avfallsplaner & renhållningsordning.
- Är samordnande och sammankallande i olika forum t.ex. MÖTA (miljösamverkan Östergötland).
- Ta fram regionala styrdokument t.ex. Energi- och klimatstrategin.

OptiWaMag

Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Thank you!

Questions welcome

